

Geraadpleegde bronnen:

- KRONENBERG, G.C., 2013. A specimen of *Lobatus gigas* (Caenogastropoda, Strombidae) with an abnormal eye. – *Basteria* 77: 41-44.
- SEYER, J.-O., 1994. Structure and optics of the eye of the Hawk-Wing Conch, *Strombus raninus* (L.). – *Journal of Experimental Zoology* 268: 200-207.
- SEYER, J.-O., 1998. Comparative optics of prosobranch eyes. Thesis, 1-86. – University of Lund, Sweden.

TEN HALLERS-TJABBES, C.C., 2009. Tien jaar van slak tot verdrag: 112-115. In: G.C. Cadée, S. van Leeuwen & J.J. ter Poorten. Schitterende schelpen en slijmerige slakken. 75 jaar NMV: malacologie als hobby en professie. – NMV, Leiden.

VÉLEZ-VILLAMIL, S.M., 2014. The three-eyed *Lobatus gigas*. – *American Conchologist* 42(3): 17.

adres van de auteur:
adsl711249@telfort.nl

Een onverteerbare rest van een oude slakkenmaaltijd uit de Sinaï, Egypte

Henk K. Mienis

The unpalatable rest of an old snail meal from Sinai, Egypt

Summary: An old shell of *Lambis truncata sebae* confiscated together with some other shells from a tourist returning from Sinai, Egypt, near the border crossing of Taba, south of Elat, Israel, is briefly described. The shell shows a large hole on the dorsal side of the penultimate whorl. By using the hole for cutting the muscle, which firmly connects the animal to the columella of the shell, the body of the snail could be easily removed and prepared for a dish. This way to extract the snail's body is similar to that has been used for ages to remove the snails body from another strombid species *Lobatus gigas* which lives thousands of kilometers from Sinai in the Caribbean Sea.

Fig. 1. *Lambis truncata sebae* met een gat in de voorlaatste omgang om het schelpdier los te maken van de columella. (Foto: Oz Rittner)

Inbeslagnames

Tot voor enige jaren ontving ik geregeld schelpmateriaal voor de Nationale Mollusken Collecties van de Hebreeuwse Universiteit in Jeruzalem en de Universiteit van Tel Aviv dat door inspecteurs van de "Israel Nature and National Parks Protection Authority" (INNPPA) in beslag was genomen van mensen die terugkeerden van een vakantie in de Sinaï, Egypte. Dergelijke handelingen gebeurden meestal bij de grensovergang bij Taba ten zuiden van Elat. Grotere partijen die men wilde invoeren uit onverschillig welk land werden ook zo nu en dan verbeurd

verklaard in de havens van Eilat, Ashdod of Haifa.

Dergelijk materiaal werd en wordt nog steeds in beslag genomen vanwege het feit dat alle mollusken door een wet in Israël beschermd worden. Het verzamelen, invoeren en/of in het bezit hebben van schelpen is alleen toegestaan wanneer men over een ontheffing beschikt. De aard van het materiaal doet er niet toe. Het kan gaan om enkele exemplaren voor wetenschappelijk onderzoek, maar net zo goed om 25 ton schelpmateriaal voor de toeristenwinkels in Tel Aviv, Akko of Elat of voor de nog steeds bestaande parelmoerindustrie in Bethlehem. Zodra dergelijk materiaal arriveert zonder de nodige papieren dan wordt dat materiaal onvermijdelijk in beslag genomen. Een deel daarvan wordt dan meestal aan een van de Nationale Mollusken Collecties geschonken, het andere deel wordt uiteindelijk vernietigd (Mienis, 2008a)

Het materiaal dat geregeld in Taba in beslag genomen werd, bestond voornamelijk uit *Lambis truncata sebae* (Kiener, 1843) en drie *Tridacna* soorten, waarvan populaties in de Golf van Aqaba voorkomen.

Vooral wanneer levende exemplaren van een van drie *Tridacna* soorten verzameld worden, kan veel schade aangericht worden aan de koraalriffen (Mienis, 2008b), want meestal bevinden deze grote schelpen zich tussen de koralen.

Een oude *Lambis*

Onlangs werd ik door iemand van het INNPPA-bureau in Jeruzalem opgebeld met de mededeling dat ze weer wat in beslag genomen materiaal voor mij hadden. Het bleek om slechts enkele losse kleppen van *Tridacna squamosa* Lamarck, 1819 en *Tridacna maxima* (Röding, 1798) en een oude *Lambis truncata sebae* te gaan. Het materiaal was niet van één en dezelfde vindplaats afkomstig, want de *Tridacna* kleppen zagen er vrij vers uit, sommige zelfs nog met vleesresten eraan, terwijl de *Lambis* een oud exemplaar was, gedeeltelijk gevuld met een roodbruine aarde.

Toch was het juist de *Lambis* schelp die mijn interesse wekte. Het was een nog niet geheel volwassen exemplaar met een totale lengte van 22 cm en een groot gat aan de rugzijde in de voorlaatste omgang (fig. 1). De plaats van het gat wijst er op dat deze beschadiging expres was aangebracht om door dat gat bij de spier te komen die het lichaam van de slak met de columella verbindt. Door dit gat kon deze spier eenvoudig doorgesneden worden.

In het verleden heb ik al eens dergelijke exemplaren ontvangen uit een oude hoop keukenafval van bedoeïen in de Sinaï (Mienis, 2000). Ook bevinden zich dergelijke exemplaren in het Joe Alon Centrum, een museum gewijd aan het bedoeïenleven in Israël en Sinaï, nabij Kibboets Lahav (gezien 31 maart 2015).

Wat het meest opvalt, is dat het gat aan de rugzijde van de voorlaatste omgang zich op precies dezelfde plek bevindt als bij exemplaren van *Lobatus gigas* (Linnaeus, 1758) waarvan het vlees gegeten werd door mensen in het Caraïbische gebied. Er zijn nog wel meer overeenkomsten tussen de exploitatie van *Lambis truncata sebae* in Sinaï en *Lobatus gigas* in het Caraïbische gebied maar daarover een andere keer.

Het onderhavige exemplaar ligt voorlopig uitgesteld in de anthropologisch getinte schelpenvitrine in de molluskenverzameling van de 'Steinhardt Museum of Natural History' in de Universiteit van Tel Aviv.

Mijn dank gaat uit naar mijn collega en vriend Oz Rittner voor de begeleidende foto.

Geraadpleegde bronnen:

MIENIS, H.K., 2000. Remains of Chitons in kitchen middens of Bedouins. – *De Kreukel* 36: 74.

MIENIS, H.K., 2008a. Six thousand foreign Spider conchs destroyed in Elat. – *Tentacle* 16: 22-23.

MIENIS, H.K., 2008b. Visitors to the east coast of Sinai in Egypt continue to impact the populations of *Lambis* and *Tridacna*. – *Tentacle* 16: 23-24.

Adres van de auteur:
mienis@netzer.org.il

Even voorstellen: Alain van 't Woudt

Fig. 1. De auteur toont trots één van zijn *Conus*-schatten.

Mijn naam is Alain van 't Woudt. In het dagelijks leven adjunct-directeur op een basisschool. Geboren in Delft, woonachtig in Den Hoorn (ZH).

Als kind kwam ik met mijn opa regelmatig in het Zeebiologisch museum aan de Dr. Lelykade in Scheveningen. Het museum zit al een tijdje op een andere locatie en de naam is ondertussen veranderd in Muzee. Ik mocht altijd na afloop wat kopen in de schelpenwinkel, terwijl mijn opa iets moois zocht voor zijn verzameling. Hij verzamelde op schoonheid en kleur en kocht dus iets 'op het oog'. Zo werd hij de trotse bezitter van een van de eerste *Conus gloriamaris* en als ik het me goed herinner lag die in de vitrine voor 550 gulden. Een klein exemplaar.

Na het overlijden van mijn opa is zijn collectie in dozen gegaan en nadat ikzelf verhuisd was naar een grote(re) woning ben ik alles gaan uitpakken en sorteren. Op die manier werd mijn schelpenthousiasme wederom aangewakkerd. Toen ik een advertentie tegenkwam van een schelpendag in Muzee, ben ik uit nieuwsgierigheid maar eens gaan kijken. Daar ontmoette ik een *Conus*-fanaat, Paul Kersten, die vol enthousiasme vertelde over zijn hobby en zijn voorliefde voor Conidae. Of ik een keer zin had om langs te komen... Een paar weken later mocht ik de schitterende collectie bewonderen, kreeg ik wat 'opstartconussen' mee en vervolgens is het nooit meer goed gekomen...

Ik ben enorm aan het verzamelen gegaan, onder aanvoering van Paul, en ik heb mijn verzameling van 4 conussen binnen drie jaar uitgebreid naar meer dan 600 verschillende soorten. Ik las alles over Conidae wat ik maar kon vinden en verslond alle informatie in de boeken... Inmiddels heb ik een grote algemene verzameling, met een wat meer specialistische mediterrane collectie en een *Conus ventricosus* (= *mediterraneus*) verzameling van meer dan 30 verschillende locaties. En het gaat maar door.

Social media bracht me bij Gab Mulder, Anthonie van Peursen en Hannco Bakker en met regelmaat spreken we af met elkaar om te gaan zoeken of om gewoon te praten over onze prachtige hobby. In mijn vrije tijd bevind ik me vaak in de natuur (bos of zee) en 'schelp' en 'vogel' ik wat af. Zo nu en dan bezoek ik ook de NMV-dagen in Naturalis. Ik heb nog geen moment spijt gehad van die eerste dag waarop ik met mijn opa voor het eerst in Scheveningen kwam...

Het stokje geef ik graag door aan Jordy van der Beek... ik ben benieuwd wat hij te vertellen heeft.

Adres van de auteur:
awoudt@caiway.nl

Fig. 2. Voor de verzameling is inmiddels een eigen collectie ruimte ingericht.